

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF

PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE

DURING HIS VISIT TO TYPHOON AGATON VICTIMS IN CAPIZ

[Delivered at Pontevedra Elementary School Evacuation Center in
Pontevedra, Capiz | 16 April 2022]

Taga-Davao siguro 'yang mga 'yan. *[laughter]* Sige sigaw. Taga-Davao kayo 'no? *[cheers]* Sabi ko na nga. Malaman mong taga-Davao, pislát og ilong (their noses are flat). *[laughter]*

Hindi ito parte sa programa, doon nag-ano lang ako, nag-groundbreaking lang, dito mag-distribute. But I hate to really just --- maglakad ka lang na wala naman akong masabi sa inyo. Huwag ho kayong magtaka, noong na-Presidente ako, sinabi ko sa Cabinet members, silang lahat, na kung ano 'yung pera, for the six years that I would be President, hati talaga lahat sa Pilipinas. Walang... *[cheers and applause]*

Kaya what you see, mga infrastructures dito, malaki lang ang Luzon. Alam mo, historically, even if we do not want it, 'yung budget talaga, the biggest share would go to the Luzon. Of course, it's the capital, pati iyong road network. But it has improved tremendously now, puro semento na.

I'd like to mention si Villar, 'yung pinalitan ni Congressman Mercado. He is from Leyte. Nandoon kami sa probinsiya niya kahapon. Maraming tsá --- marami pang hindi naano eh, hindi ko lang ma --- sa TV... I'd like to temper my --- hindi ko masabi kung paano --- kung paano makuha 'yung mountain talaga nag --- napahak, may pahak (nakalbo). Eh hindi ko masabi sa kanila na...

Iyong na-rescue, napuntahan ko sa ospital. Pero maraming --- dito baha lang man. Mabuti't na lang talaga, ang pagkabalita ko marunong talaga maglangoy itong mga taga-Capiz. *[applause]* Langoy sa tubig, langoy sa kama. Pareho lang 'yan. *[laughter and applause]* Same, langoy. Kapa-kapa. *[laughter]*

Well, hindi na ako magtagal pero in a short --- few days from now I'd be out of office. I'd like to just say whatever, maski na na ano, magpapasalamat pa rin ako sa inyo na umabot ako sa 'yung trabaho ko ngayon dahil sa inyo. Lahat na 'yan. *[applause]*

Hindi ko man masabi... Hindi ako namumulitika, ito bumoto, hindi ito bumoto. Kaunti man o malaki, sa inyo na --- I give it to you the biggest share na kung wala 'yung boto ng Capiz, hindi ako manalo pagka-Presidente. *[cheers and applause]* Ganoon na lang pagkasabi 'no. Saan 'yung magaganda dito? *[laughter]*

Well, what else? Well, anyway ganito 'yan ha. Nandito si General Bautista 'to, a veteran, retired. Puro general halos ang Cabinet members ko. Alam mo kasi ang military madaling utusan. Kung magpunta ka doon sa sibilyan, "Sir, ganito." "Ah hindi, sir, kasi ganoon, ganoon." "Sir..." Tapos ma...

Eh itong military sabihin mo, "*Tapusin mo 'yan tatlong araw,*" talagang gagawin. Kaya kita mo Boracay? Hindi malilinis 'yan kung hindi ko military inutusan ko.

Te ah may ara man siguro Ilonggo ngadto nga kagahi sang ulo. "*Abaw linti, padaplin ka kay magsilhig ko ngari!*" "*Te, anong authority mo magsilhig-silhig ka ngari sa...?*" Pero kung military ang utusan mo, "*Silhiga, iapil sila, kasali.*"

(TRANSLATION: Well, I think there are Ilonggos who are really hardheaded. "*Ah damn it, stay out of the way because I'm sweeping the floor!*" "*Oh! Who authorized you to sweep there?*" Pero kung military ang utusan mo, "*Sweep the floor and sweep them away, too.*")

So ganoon ang ano ko. Kaya ang Pilipinas medyo every place has its own, well, whatever, medyo extended 'yung highways o repair at saka ano, and dito mga hospitals. Karamihan kasi ng ano ko ospital.

Alam mo mahirap talaga ang Pilipino, sa totoo lang. We remain to be feudal. Tama 'yang mga komunista. Ang mali lang sa kanila gusto nila... Well, if you want to hold power, you drop your guns and sumama ka sa eleksiyon.

Ang offer ko nga sa kanila noon na Partido ng Bayan, ako, si Bebot Bello, 'yung mga aktibista noon, those were the days when we were young. Kaya kaibigan kami ni Sison.

Iyong mayor ako, walang problema. I could shake anybody's hand, even the devil himself. Pero 'yung na-Presidente na ako, iba na ang istorya. Mayor, boto-boto lang 'yan, wala akong pakialam diyan sa bukid.

But when I became President, nag-iba 'yung relasyon namin, you know, because I am now --- in my hands the security and the safety of the nation. Kung hindi kayo maghintong, away talaga tayo. So but we were friends. We were friends. "Were" lang kasi tapos na man.

But I hope that whoever comes in next after me na they would try to reconnect and I pray that it would succeed. Ako naman wala man ako, para sa bayan lang talaga ako. Everything that I do, everything that I say, it is really about my country, nothing else. *[applause]*

So mabuti't napasyal ako uli dito. Mga fans ko 'yan mga taga-Cotabato. May ara ma --- may ara Maranao diri? (May Maranao ba dito?) Eh mabiro kami. I --- you know, I have some... Kung kami-kami lang mga ano, mga Maranao, makapagbiro kami. Pero kung iba, 'yan ang problema. It remains to be a...

Pero kami sa Mindanao okay na. BARMM, MNLF, si Misuari, napalamig ko na. Ang BARMM nandiyan na. Everything nasasabi ko noon sa election --- kakaunti lang kasi ang promise ko eh kasi hindi ko maano lahat.

Kaya ako bakit magsabi gusto ko makausap kasi itong dalawa. I hope that we would find peace with the communist. Ayaw kong makipag-away sa inyo, but you know, you cannot...

Fifty-three years in the making, ni hindi man lang kayo makaharap ng barangay and yet you continue to kill my soldiers, my policeman, ang mga barangay captain. Next sa mga military, pulis, ang pinakamaraming namamatay sa Pilipinas ang barangay captains.

Kaya ako, I'm making this appeal --- gusto rin talaga ako magsalita kasi may mensahe lang man akong maiwan. You know, you can fight 53 years in the making. You want another 53 years? And you think that you can win a barangay or a city? Not in a million years.

Wala --- mabuti pa bumaba na lang kayo tatal ako mahilig. Kita mo nung na-Presidente ako, nawala 'yung "*land-reform, land-reform*" nila. Inunahan ko sila. Iyong land...

Iyong sinabi ko sa Gabinete, ibigay ninyo 'yung lahat ng lupa ng gobyerno, 'yang maski ano diyan. 'Pag wala pang tayo 'pag sinabi what's the --- this is a proposed ganoon. Can you do it in the next 10 years? No. Ah, sabi ko ibigay mo. So nawala 'yung you... I tried to make it irrelevant. Hindi na relevant sa kanilang away 'yang land reform. Naunahan ko pa sila. I distribute something like 160,000 hectares.

Anak lang rin ako ng mahirap, kaming mga taga --- well, ang lola ko sa tatay ko taga-rito. Hindi ko lang alam kung saan ang bahay noon pero taga-rito. Iyan ang totoo, Ilongga 'yun.

You know, when I think of my... Sige senyas na sila. When I think of my country, I hope that the next year, I would wish really. I hope --- I hope and I pray that the next administration will be much better than mine on all aspects. *[applause]*

Dinadasal ko 'yan para sa kababayan, para sa inyo. Pero ako tapos na but I promised you 'yung droga kaya gusto kong magsalita. Ang droga hintuin

'yan ninyo. Just like the communists, you drop the drugs or otherwise, I will kill you. Magprangkahan tayo.

Kaya ako nagkakaso sa... Si Putin, pinapatay man niya lahat: bata, babae, matanda. Ako, pinapatay ko kriminal lalo p***** i***** [laughter] mga durugista. Hindi ko man talaga ano. Totoo 'yan.

Because kayong nasa droga, 'pag pinapakain ninyo ang mga anak namin, eventually you will destroy my country. Iyang pumapasok ngayon, bilyon pa rin hanggang ngayon. Noon, pitchi-pitchi lang pero ngayon bilyon pero ang market medyo nagsikip kasi takot man mamatay. And I hope that iyong sunod na administrasyon, si mayor, patayin na rin niya 'yung mga durugista dito. Wala akong ano diyan. Totoo 'yan, sabihin ko....

Sino bang presidente na may --- papayag na ganoon na lahat ng tao? A million nag-surrender panahon ni Bato. A million drug addict. A million --- one million plus, plus Filipinos who are slaves.

Wala ng ginawa 'yan kung hindi mag-upo ng isang kanto sa bahay, magnakaw, magpatay para makakuha ng pera. They are slaves. Alipin 'yan siya sa droga. P***, napakasakit. Tapos magkagulo ang pamilya. Tapos eventually magkahiwalay because once there is an addict inside your house, the family becomes dysfunctional.

Wala nay --- wala nay tarong nga... Iyan kaya ang masakit sa akin. Alam mo kung ano? Kung mag-away-away na iyong mga asawa mapilitan magpunta sa Middle East magtrabaho doon.

Tatalikuran iyong mga bata, ipang-iwan lang doon sa mga pinsan, mga kapatid. Pagdating doon sa Middle East, you know I was there. I've been a congressman at one time. So itong mga rape-rape, pumunta kami doon.

Giprangkahan ako ng isang parliament member nila na *"You better tell your countrymen not to come here."* Pero 'pag pumunta sila dito, you know in some parts, not all, in some parts of the Arab countries, pagka ikaw ay binili sa slave market sa Africa or ginawa kang helper, rape is always part of the territory.

Kaya makita mo naman ilang milyong Pilipinong nandoon, mga mahihirap. Mga anak, asawa ninyo, anak ninyong babae, magtrabaho doon hoping that they could earn money to send back home para gamitin sa pag-aral o pagkain ng mga bata. Hoping that iyong pagod niya at dugo niya at katawan niya, pinupusta na lang niya para lang magkaroon ng pera at makapadala doon sa pamilya niya dito.

At ang masakit diyan, pag-uwi niya dito, makita niya 'yung anak niyang babae na naging p*** na lang kung anong... Iyong lalaki drug addict, iyong isang anak... Masakit masyado 'yan. Biro mo Pilipino, magbilangkad ka mag --- because you are being raped almost everyday. Ah matulog lang 'yan... Kaya maging totoo 'yan eh tatakbo na lang tatalon sa bintana.

You know why? They cannot go out using the doorway or the door going outside. Iyan nakikita mo na sa ano tumatakbo tapos tumalon na lang. Anong kahulugan niyan? Hindi na nila kaya. Hindi na kaya sa katawan. Tulog, totoo 'yan three hours. Maglinis 'yan ng bahay ng amo niya, pagkatapos maglinis 'yan siya ng bahay ng anak ng amo niya, at maglinis siya doon sa anak na babae, linisan pa niya. Kaya alas tres, alas kwatro. Magising alas saits. Getting sleep siguro it's about three, four hours a day. Masakit 'yan.

Kung dito, at least kung dito sa Pilipinas pagka malaman kita na ganoon, eh... Ako, Presidente, 'pag makarinig ako ng ganoon, may problema ka. Pero at least naco-correct natin kaagad. Pero doon, biruin mo 'yung ilang taon para lang --- kontrata niya three years, two years.

Same iyang criminality, you have no place here. Iyan pati itong mga terorista. Hindi naman kayo revolutionary kaya --- wala naman talagang causa. You know one day, one day ikaw sige tulak, ikaw terorista, sige ka ambush diyan, one day matsambahan ka talaga.

Sa karami kong sundalo, iilan lang kayo. Sa kakapasyal niyo diyan sa bukid, kakababa ninyo dito extorting money from everybody. You know kayong mga komunistang nakikinig ngayon sa akin makinig kayo ha, 'yung liderato ninyo naghihingi ng pera sa lahat 'yan all over the Philippines. Ma-mall, ma -- lahat nagbabayad ng taxation 'yan. 'Yung mga liderato ninyo nasa Europe nakatira, mayayaman 'yan, ang mga anak nasa mga universities sa Europe. Tapos kayo dito kumakain --- anong pinapakain ninyo? Pati alimatok kakainin na ninyo doon eh.

Fifty-three years mag-pasyal-pasyal ka, wala kang ginawa, maghintay ka lang ng kamatayan. You know, better gamitin na ninyo --- bumaba na kayo at mabigyan ko pa kayo ng bahay pati... Mayroon pa akong dalawang buwan.

Anyway, tapos na tayo diyan. At least napalabas ko na 'yung galit ko. Galit talaga --- eh sino bang maligayahan?

Si DSWD will be here for as long as there are people who cannot eat o wala silang makain, walang makunan, we will sustain the food. For as long --- kung sabihin ninyo sampung taon, eh 'di sampung taon dito si Bautista magtira at --- basta't ang pagkain nandiyan.

Now 'yung mga housing, mga repair, wala dito si isang general, si Ed Del Rosario. Siya 'yung sa housing. But I will tell him, sabihin ko sa kanya magpunta dito. Sa ano naman, sa daan ninyo, sa repair, nandiyan si Acting Secretary Mercado. Siya 'yung DPWH.

Si? Ah at least okay na man, tapos na ang ano. Pero ang importante 'yung... Pero pag-uwi ko sa Maynila tignan ko kung may --- may maitulong ako sa inyo. Hindi naman malaki kasi marami rin --- hindi pa natapos 'yung Odette, sige pa ako bigay, nandito naman 'yung y***... *[Anong pangalan nu'n?]* Bwisit.

So nandito man 'yung deputy ni --- si Jalad. He will stay maybe they will... Sabagay magbigay ako ng pera bukas tag... Five million each, okay na 'yan? *[applause]* Eh 'di pag --- tawagan mo... *"Duterte, kulang sang regalo mo sa amon. Tag-five million ra."* *(Duterte, kulang ang regalo mo sa amin. Tag-five million lang.)*

Ang akin is nagpunta ako dito talagang may tulong. There is always an assistance because there is the what you would call the contingency fund. Iyong calamity fund hindi ko maibigay harap-harapan sa tao. Calamity is mga repair, lahat na. Pero itong akin makabigay ako, kaunti lang 'yan.

Kung anong regalo ng barangay captain sa inyo, 'yun din ang akin. So huwag masyadong mag-expect ng ano pero may tulong at saka I can repair the roof, *[applause]* then 'yung houses I can do it. Iyong housing naman kasi dito baha lang.

Pero kung gusto ninyo kayong mga NPA, mag sayang --- sayang wala lang talaga akong panahon. But I can start NHA, maglagay ako ng housing

almost usually niyan in a place, mga 1,000 housing units. All over na 'yan ha, all over. Hindi lang isang probinsiya. *[applause]*

Taga-Davao nga ito. Sige pagsakay ko sa helicopter kay ihulog ko kayo doon sa... *[laughter]* Hindi na ako magtagal kasi I have to go home. Uuwi pa ako ngayon. It takes about an hour to... Kaya sabi ko nga plus 30 minutes Manila ka na.

Malayo ang Capiiz. But I am happy that pinagbigyan ako ng panahon, maganda, to fly here and talk to you at least maski na papaano may maiwan ako kaunti para sa inyo.

Maraming salamat po. *[applause]*

--- END ---